

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. СТЕФАНИКА**

**Інститут післядипломної освіти та
довузівської підготовки**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

спеціальність **281 Публічне управління та адміністрування**
освітня програма **"Публічне управління та адміністрування"**
кафедра **філософії, соціології та релігієзнавства**

Івано-Франківськ – 2021 рік

Робоча програма *Історія української культури* для студентів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (освітня програма "Публічне управління та адміністрування") – 19 с.

Розробник:

Кучера І. В., кандидат історичних наук, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 року

Завідувач кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

_____ (Дойчик М.В.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування	Вибіркова	
	281 Публічне управління та адміністрування (освітня програма "Публічне управління та адміністрування ")		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		<u>2</u> -й	<u>2</u> -й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		<u>3</u> -й	<u>3</u> -й
Тижневих годин для денної форми навчання: 2	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		<u>16</u> год.	<u>6</u> год.
		Практичні, семінарські	
		<u>14</u> год.	<u>4</u> год.
		Лабораторні	
		<u>__</u> год.	<u>__</u> год.
		Самостійна робота	
		<u>60</u> год.	<u>80</u> год.
Індивідуальні завдання:			
<u>__</u> год.			
Вид контролю: <u>залік</u>			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 33 % та 66%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни спрямована на підвищення рівня світоглядної та гуманітарної підготовки студентів шляхом оволодіння знаннями про сутність вітчизняної культури, її різновиди та історико-типологічні ознаки.

Завдання:

- ознайомити студентів із загальними напрямками та закономірностями процесу розвитку української культури;
- визначити основні підходи до розуміння сучасних проблем української культури;
- розвивати мислення студентів: образне, асоціативне, абстрактне, логічне;
- виховувати у студентів повагу до духовних здобутків людства, здатність формувати, формулювати й активно обстоювати власну точку зору, систему життєвих, естетичних цінностей і пріоритетів, прагнення мати власне світобачення, зберігати й продовжувати кращі національні традиції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен освоїти **компетентності:**

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ФК.9. Здатність впроваджувати інноваційні технології в публічному управлінні та адмініструванні.

ФК.10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання

ПР1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. «Історія української культури» як навчальна дисципліна.

Поняття культури. Цілісність як сутнісна властивість культури. Структура культури. Місце і роль художньої культури в історичному процесі. Функції культури. Культура та природа. Культура і цивілізація. Поняття етнічної та національної культури. Загальнолюдські цінності та національні культурні традиції. Національний характер, національна самосвідомість і національний менталітет як основа національної культури. Структура національної культури. Політична і правова культура. Своєрідність взаємодії моралі, мистецтва, релігії, науки та філософії в системі національної культури. Самобутність вітчизняної культури та її періодизація. Предмет дисципліни «Історія української культури»: культура як система потенційних та актуальних цінностей, еволюція вітчизняного культурного процесу. Класичні й сучасні концепції української культури. Вплив надбань вітчизняної культури на формування професійних здібностей майбутнього фахівця.

Тема 2. Витоки української культури

Особливості, періодизація первісної культури та джерела її вивчення. Первісні вірування (анімізм, тотемізм, фетишизм) та культи (Богині-матері, предків, вождів). Міфологічне світосприйняття архаїчної людини. Передумови виникнення, різноманітність та функції міфів. Становлення художньої культури архаїчного суспільства. Трипільська культура та її вплив на побут і мистецтво східних слов'ян. Культури кіммерійців, скіфів, сарматів. Праслов'янські (Зарубинецька, Черняхівська, Київська) культури I-V ст. Типологія і періодизація античної культури на території України. «Велика колонізація» та заснування міст-полісів у Північному Причорномор'ї та Криму. Особливості та основні цінності античної культури: агональність, космологізм, антропоцентризм. Громада як база розвитку античної демократії. Міфологія та антична художня культура. Гуманістична сутність античної культури, її роль у формуванні європейської цивілізації та розвитку середньовічної культури.

Тема 3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського

князівства

Становлення загальноєвропейської культури в епоху середніх віків. Типологія культури Середньовіччя та її особливості. Середньовічна картина світу. Місце людини в ієрархії просторово-часових відносин Середньовіччя. Особливості формування та основні етапи розвитку культури вітчизняного Середньовіччя. Райковецька, Волинцівська та Роменська культури східнослов'янських племен напередодні утворення Київської держави. Культурні відносини давніх русів та Візантії. Вплив Азійського Сходу на давньоруську культуру. Прийняття християнства та його роль в історії вітчизняної культури. Входження Русі у європейський християнський культурний простір. «Світи» міста, села, церкви та князівського двору в давньоруській культурі. Розвиток писемності, етико-філософської думки, природничих знань та естетичної самосвідомості. Давньоруське літописання: світова історія та сенс людського життя. Просторові мистецтва, музика і театр в художній культурі Київської Русі.

Тема 4. Український Ренесанс (XIV – XVI ст.)

Поняття Відродження, ренесансу, гуманізму. Відродження як перехідний тип культури. Соціально-економічні передумови Відродження. Формування нової картини світу та ідеології громадянського суспільства. Типологія і періодизація культури Відродження та гуманістичного руху. Самобутність та основні етапи розвитку українського Ренесансу та гуманізму. Ідеї Рінашименто та візантійсько-християнської догматики у вітчизняній культурі XIV–XV ст. Європейські університети в розвитку українського Ренесансу. Вплив Північного Відродження та Реформації на українське Відродження XVI ст. Теорії природного права, суспільного договору, освіченої монархії, проблема війни і миру в українському гуманізмі XVI ст. Становлення братського руху (самостійне вивчення). Ренесансна художня культура. Література, театр, просторові мистецтва та розвиток меценатства.

Тема 5. Вітчизняна культура Нового часу (XVII - XVIII ст.)

Особливості та світоглядні орієнтири культури Нового часу. Формування ідеалу республіканського устрою та інших фундаментальних цінностей буржуазного суспільства. Зміна ролі релігії та церкви. Наукова революція XVII ст. Раціоналізм. Сенсуалізм та емпіризм. Козацтво як культурне явище. Основні цінності культури козацько-гетьманської доби. Українське Просвітництво XVII–XVIII ст. Розвиток національної самосвідомості та нової культурної еліти. Плюралізм вітчизняної художньої культури XVII–XVIII ст.: бароко, класицизм, рококо, сентименталізм. Західноєвропейська, українська та російська культури Нового часу: культурний простір та зв'язки (самостійне вивчення).

Тема 6. Культура України XIX ст.

Суперечливість матеріальної та духовної культури XIX ст. Формування нової картини світу. Мистецтво, філософія та мораль – головні форми духовної самосвідомості культури XIX ст. Типологічна своєрідність культури, розширення її «світу» (виникнення фото, кіно, дизайну). Основні тенденції художньої свідомості (романтична, позитивістська, діалектична). Особливості культури України у XIX ст. Роль освітніх закладів та наукових інституцій. Кирило-Мефодіївське братство та розвиток національної самосвідомості. Поміщицькі маєтки в культурному ландшафті XIX ст. Земляцтва в Петербурзі та Москві як чинники розвитку вітчизняної культури. Українці в російській культурі XIX – поч. XX ст. (самостійне вивчення). Різноманітність художнього життя: класицизм, романтизм, реалізм, імпресіонізм, символізм, модерн. Нові явища в світовій та вітчизняній культурі кінця XIX – поч. XX ст.

Тема 7. Сучасна українська культура

Науково-технічна революція як чинник розвитку сучасної культури. Формування нової картини світу та ідеалу особистості в XX ст. Альтернатива технократичного і гуманітарного мислення. Поняття масової і елітарної культури. Контркультура. Національні культури в умовах глобалізації. Поляризація та віддзеркалення культур. Прогрес культури: зростання загальнолюдського та розвиток унікальності. Культура України XX – поч. XXI ст.: від тоталітаризму до національно-культурного відродження і формування інформаційного суспільства. Особливості вітчизняної художньої культури. Реалізм. Модернізм і постмодернізм. Основні тенденції сьогочасного культурного процесу. Зміни в способі життя та життєвих цінностях.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Становлення та особливості української культури												
Тема 1. «Історія української культури» як навчальна дисципліна.	12	2	2			8	10	2				8
Тема 2. Витоки української культури.	12	2	2			8	14					14
Тема 3. Культура Київської Русі та Галицько-Волинського князівства.	12	2	2			8	10	2				8
4. Український Ренесанс (XIV – XVI ст.).	12	2	2			8	10		2			8
Разом за змістовим модулем 1	48	8	8			32	44	4	2			38
Змістовий модуль 2. Українська культура Нового та Новітнього часів												
Тема 1. Вітчизняна культура Нового часу (XVII - XVIII ст.).	13	2	2			9	14	2				12
Тема 2. Культура України XIX ст.	13	2	2			9	14					14
Тема 3. Сучасна українська культура.	16	4	2			10	18		2			16
Разом за змістовим модулем 2	42	8	6			28	46	2	2			42
Усього годин	90	16	14			60	90	6	4			80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	«Історія української культури» як навчальна дисципліна	2
2	Витоки української культури	2
3	Культура Київської Русі	2
4	Український Ренесанс (XIV – XVI ст.)	2
5	Вітчизняна культура Нового часу (XVII - XVIII ст.)	2
6	Культура України XIX ст.	2
7	Культура України XIX ст.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу	5
2	Підготовка до семінарських занять	25
3	Самостійне вивчення питань, які не включені в лекційні і практична заняття	10
4	Ведення термінологічного словника	10
5.	Підготовка до контрольної (тестової) роботи	5
6.	Інші види самостійної та індивідуальної роботи студента	5
7	Разом	60

7. Індивідуальні завдання

Типовою формою додаткової самостійної (індивідуальної) роботи студентів є підготовка доповіді чи реферату, есе, презентації та складання термінологічного словника.

Реферат є самостійним науковим дослідженням студента, що засвідчує його вміння працювати з джерелами, науковою літературою, робити висновки й узагальнення, використовувати сучасні методи наукових досліджень.

Структура реферату містить такі елементи:

- титульна сторінка
- зміст
- вступ
- основна частина (розділи, пункти і підпункти)
- висновки
- список використаних джерел.

У вступі обґрунтовується вибір теми дослідження, її актуальність, визначаються мета та завдання дослідження. Основна частина розкриває тему реферату. У висновках робиться загальний висновок по проблемі, вказуються напрями подальшого розвитку теми. Список використаних джерел (не менше 5 джерел) складають за алфавітом відповідно до бібліографічних вимог і пронумеровують у механічний спосіб. Вказуються використані Інтернет-джерела, а не перелік сайтів.

Порядок цитування. У рефераті відомості про використане першоджерело (бібліографічний покликання, посилання) подають після цитати у квадратних дужках: спочатку вказують номер джерела зі списку використаної літератури, а потім через кому – сторінку (сторінки) у тексті оригіналу, наприклад, [2, с. 145]; [4, с. 38–40].

Правила оформлення реферату. Текст набирається на комп'ютері (шрифт Times New Roman – 14 pt, інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання тексту – по ширині). Заголовки структурних частин друкуються напівжирним шрифтом по центру. Обсяг реферату – 12-15 сторінок; поля: ліве, праве, верхнє, нижнє – 2 см; параметри сторінки: формат – А 4; розташування – книжне; нумерація сторінок проставляється у правому верхньому кутку сторінки. На титульній сторінці номер не ставиться.

Критерії оцінювання реферату.

Оцінка за реферат виставляється з урахуванням двох параметрів: обсяг виконаного реферату та якість написання (структурованість роботи (наявність чіткого плану) і валідність (відповідність структури змісту теми); коректне визначення мети і завдань дослідження; змістовність (широта і повнота висвітлення теми); коректне оформлення цитування; бібліографія роботи (кількість і якість, новизна використаних джерел).

Оцінка «відмінно» ставиться за реферат, який має обсяг 12-15 друкованих сторінок; план роботи чітко корелюється з її змістом; мета і завдання дослідження відповідають заявленій темі; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; коректно оформлено цитування; список використаної літератури нараховує 5 і більше джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

Оцінка «добре» ставиться за реферат, який має обсяг 10-12 сторінок; план роботи чітко корелюється з її змістом; мета і завдання дослідження відповідають заявленій проблемі; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; наявні неточності під час оформлення цитування; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні неточності.

Оцінка «задовільно» ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для розкриття обраної проблеми, план реферату не відповідає його змісту; проблема розглядається поверхово; цитування оформлені некоректно, а бібліографія роботи нараховує у бібліографічному списку менше чотирьох джерел.

Оцінка «незадовільно» ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел.

Під час роботи над рефератом передбачається консультування викладача: обговорення напряму наукового пошуку, узгодження плану тощо. Реферат, прорецензований викладачем, виноситься до захисту і обговорення в аудиторії.

Тема реферату вибирається (за бажанням) із пропонованої тематики. За узгодженням з викладачем можливе самостійне формулювання теми.

Теми рефератів

1. Культура і суспільство.
2. Функції культури.
3. Загальнолюдські цінності та національні культурні традиції.
4. Мистецтво в структурі національної культури.
5. Микола Костомаров про національну своєрідність українського народу та його культури.
6. Порівняльно-історичний метод у культурологічних дослідженнях Михайла Драгоманова.
7. Цілісна концепція історії української культури у творчій спадщині Івана Франка.
8. «Українська ідея» в культурологічній концепції Михайла Грушевського.
9. Проблема європеїзації української культури у творчій спадщині Миколи Хвильового.
10. Сучасні дослідження з історії української культури.
11. Міфологічне світосприйняття первісної людини.
12. Трипільська культура та її вплив на побут і мистецтво східних слов'ян.
13. Людина і світ у міфології давніх слов'ян.
14. Боги та герої давньогрецьких міфів у культурі античного Причорномор'я.
15. Культура Боспорського царства.
16. Архітектура і скульптура в художній культурі античного Причорномор'я.
17. Проблема людської особистості в «Слові Данила Заточника».
18. Іларіон Київський про велич і єдність землі руської.
19. Давньоруський книжник, історик та публіцист Нестор.

20. Середньовічна картина світу в «Слові о полку Ігоревім».
21. Софія Київська – видатна пам'ятка вітчизняної культури.
22. Юрій Дрогобич – видатний вчений, представник раннього гуманізму в Україні.
23. Роль Північного Відродження в українській культурі XVI ст.
24. Братства і реформаційний рух XVI ст.
25. Іван Вишенський про свободу народу і особи.
26. Внесок К. Острозького у розвиток української культури.
27. «Русинський Демосфен» Станіслав Оріховський.
28. Вітчизняна оборонна архітектура XIV–XVI ст.: від готики до ренесансу.
29. Національна святиня – «Пересопницьке Євангеліє».
30. Культура України XV–XVI ст. очима чужинців.
31. Петро Могила – релігійний реформатор, освітній діяч, меценат.
32. Просвітницька діяльність Києво-Могилянської академії.
33. Культура доби Івана Мазепи.
34. Козацьке літописання та формування національної самосвідомості.
35. Погляди Феофана Прокоповича на людину, державу, церкву, мистецтво.
36. Учення Григорія Сковороди про «сродну» працю.
37. Максим Березовський, Дмитро Бортнянський, Артемій Ведель – корифеї духовної та світської музики.
38. Видатні художники Григорій та Дмитро Левицькі.
39. Творчість Володимира Боровиковського.
40. Кирило-Мефодіївське братство та розвиток національної самосвідомості.
41. Художні стилі в українській архітектурі XIX ст.
42. «Енеїда» Івана Котляревського – перший твір нової української літератури.
43. «Не вмирає душа наша, не вмирає воля» (Тарас Шевченко в культурному житті XIX ст.).
44. Світ старої України у «Вечорах на хуторі коло Диканьки» Миколи Гоголя.
45. Михайло Старицький і розвиток українського професійного театру.
46. Микола Лисенко – основоположник української класичної музики.
47. Реалізм в українському мистецтві XX ст.
48. Кубофутуризм в Україні і Росії (Давид і Микола Бурлюки, Олександра Екстер, Олександр Богомазов, Василь Єрмилов).

49. Проблеми людини, нації та культури у творчості українських літературних модерністів (Микола Хвильовий, Микола Зеров, Олександр Олесь).
50. Тоталітаризм – трагедія вітчизняної культури ХХ ст.
51. Українська культура радянського періоду.
52. Гуманістичні пошуки сучасної вітчизняної поезії (Василь Стус, Микола Вінграновський, Іван Драч, Дмитро Павличко, Ліна Костенко).
53. Творчість Олександра Довженка.
54. Поетична хвиля українського кіно (Сергій Параджанов, Юрій Ільєнко, Леонід Осика, Іван Миколайчук).
55. Український постмодернізм.

Есе є письмовою самостійною роботою студента, написаною на основі опрацювання наукових джерел, де обґрунтований власний погляд на поставлену проблему. Есе – це нетрадиційний метод розгляду соціальної дійсності, що охоплює особистісно-психологічний бік соціальних явищ.

Мета написання есе полягає в перевірці успішності засвоєння студентами категоріального апарату соціології та вміння використовувати соціологічну уяву для аналізу явищ і процесів, що відбуваються у суспільстві.

Зміст есе по соціології полягає в критичному аналізі підходів і точок зору по одній із соціальних проблем. Тому в есе повинні бути висвітлені наступні питання:

- теоретичний зміст проблеми з точки зору різних підходів;
- соціальний зміст проблеми, чим пояснюється посилена увага до неї сьогодні, або, навпаки, відсутність такої уваги;
- перспективи вивчення й рішення проблеми.

Правила оформлення есе. Есе може бути надруковане (шрифт Times New Roman – 14 pt, інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання тексту – по ширині, окрім заголовку, який розміщується по центру; поля: ліве, праве, верхнє, нижнє – 2 см; параметри сторінки: формат – А 4; розташування – книжне; нумерація сторінок проставляється у правому верхньому кутку сторінки) або написане від руки на аркушах паперу формату А 4, але чітким і розбірливим почерком при відповідності кількості знаків чи слів на одну сторінку. Обсяг есе – до трьох сторінок (4000-6000 знаків).

Структура есе має містити наступні елементи:

- назву теми, прізвище, ім'я та по батькові студента, академічна група;
- вступ, де стисло визначається актуальність та суть проблеми, висувається гіпотеза (20 % обсягу роботи);

- основну частину з викладом власного погляду (позиції) на проблему. Структура основної частини нагадує ланцюжок з кілець. Спочатку висувається теза, а згодом наводяться аргументи на її користь. Автор самостійно вирішує, скільки тез йому необхідно довести. Тези обґрунтовуються: власним досвідом чи досвідом з життя інших людей; явищами, які кожен може спостерігати; цитатами відомих учених, політиків, письменників, творчих діячів; історичними подіями, які доповнює аналіз їх суті, причин, наслідків (60 % обсягу роботи);

- висновок, який містить підсумкове судження (20 % обсягу роботи);
- перелік використаних джерел (складають за алфавітом відповідно до бібліографічних вимог).

Процедура оцінювання есе спирається на десять показників. Кожний показник оцінюється за шкалою від 1 до 10. Максимальний бал, таким чином, становить 100. Сума балів від 1 до 49 відповідає оцінці «незадовільно», 50-69 балів – оцінці «задовільно», 70-89 балів – оцінці «добре», 90-100 балів – оцінці «відмінно».

Критерії оцінювання есе

Критерії оцінювання	Бали
Змістовність (широта й повнота викладання теми)	
Формулювання проблеми в соціологічних термінах	
Структурованість і відповідність заданій темі	
Коректне використання соціологічного категоріального апарату	
Наявність емпіричних матеріалів, що підтверджують точку зору автора	
Аналітичні елементи в роботі	
Наявність авторської позиції	
Ясність, логічність письмового викладу матеріалу, відповідність стилю викладання даному жанру роботи	
Уміння стисло, логічно й повно представити роботу, зацікавити аудиторію	
Уміння точно й змістовно відповісти на питання	
Підсумковий показник (у балах)	
Оцінка по національній шкалі	

Рекомендовані теми есе

1. Взаємодія матеріальної та духовної культури.
2. Чи існує прогрес у культурі?
3. Міф у сучасній культурі.
4. Значення античної спадщини для світової та української культури.

5. Культурна спадщина Київської Русі та сучасні дискусії про її спадкоємців.
6. Читаючи літературні пам'ятки Київської Русі...
7. Полемічна література як елемент української ренесансної культури.
8. Козацькі думи в контексті європейської епічної традиції.
9. Культурні ідеали Просвітництва та сучасність.
10. Духовні ідеали Сковороди Г. С.
11. Міф і реальність постаті Шевченка Т. Г.
12. Образ України в творчості Гоголя М. В.
13. Програма Кирило-Мефодіївського братства як утопія.
14. Що ми бачимо у «Квадраті" Малевича».
15. Модернізм і реалізм: суперечка у мистецтві ХХ ст.
16. Минуле та майбутнє українського кінематографу.
17. Масова культура сучасної України: за і проти.
18. Система цінностей у суспільстві споживання.
19. Значення засобів масової інформації у формуванні свідомості людини.
20. Молодіжна субкультура у сучасному українському просторі.
21. Дилема «Схід – Захід» в історичному розвитку української культури.

8. Методи навчання

лекції та семінарські заняття із застосуванням тематичних презентацій, проблемних диспутів, рефератів та письмових завдань.

9. Методи контролю

Поточний та підсумковий:

оцінювання засвоєного змісту матеріалу семінару, тобто усне і письмове опитування на семінарських заняттях (з виставленням балів – за стобальною шкалою);

оцінювання творчих, пошукових завдань, доповідей, реферативних повідомлень;

оцінювання контрольної роботи.

Розподіл максимальної кількості балів під час оцінювання знань студентів із дисципліни

«Історія української культури»

(форма підсумкового контролю – залік)

Максимальну кількість балів у процесі оцінювання знань студентів за підсумками дисципліни розподіляють за вимогами підсумкового контролю у формі заліку. Він складається із, по-перше, суми підсумкових балів за

семінарські заняття (максимально 70 балів), суми балів за контрольну роботу (12 балів), бала за індивідуальну роботу (максимально 5 балів) і бала за самостійну роботу (максимально 5 балів) та в сукупності становить максимально 100 балів.

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 70 балів, оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,7), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 5 балів), оцінки за індивідуальне завдання (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за контрольну роботу (максимальний бал – 20 балів, оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,2), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

ОРГАНІЗАЦІЯ, ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ І ЗАСОБИ ЗДІЙСНЕННЯ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Система оцінювання знань студентів із навчальної дисципліни «Історія української культури» розроблена згідно з діючими вимогами, охоплює поточний, модульний та підсумковий контроль знань.

Поточний контроль

Поточний контроль рівня знань студентів здійснюється під час лекційних, семінарських, індивідуальних консультаційних занять. Його мета – перевірка знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та з'ясування рівня їхньої підготовленості до виконання конкретних завдань.

Завдання поточного контролю рівня знань студентів - виявити обсяг, глибину та якість засвоєння матеріалу; а також виявити прогалини у знаннях студентів і реалізувати можливості їх усунення; стимулювати інтерес студентів до предмета.

Форми поточного контролю рівня знань студентів – усне опитування, письмове опитування, тести, дискусійне обговорення, індивідуальне розв'язання практичних завдань, творчих проблемних запитань. За підсумками поточного контролю знань, результати якого відображені в оцінках за семінарські заняття, наприкінці семестру виводять підсумкову оцінку поточного рівня успішності студентів – середнє арифметичне всіх отриманих оцінок.

Пропущені заняття студенти відпрацьовують обов'язково. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з часу

його пропуску. Невідпрацьовані вчасно пропущені заняття є підставою для не допуску студента до складання заліку.

Модульний контроль

Модульний контроль (сума балів за окремий змістовий модуль) здійснюють на підставі оцінювання знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завдання модульного контролю полягає в перевірці розуміння та ступеня засвоєння певного матеріалу (теми). Структура навчальної дисципліни передбачає контроль за підсумками вивчення першого модуля у формі контрольної (тестової) роботи.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль (залік) виставляється за результатами семінарських занять. Наявність щонайменше чотирьох оцінок (двох – за усні відповіді, однієї – за письмову контрольну роботу та однієї за індивідуальну/самостійну роботу) є достатньою підставою для зарахування курсу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

Основна література

1. Задорожний В., Кундрат Ю. Курс історії української культури (IX – початок XXI ст.): Навч. посіб. для студентів -україністів. – Ужгород, 2009.
2. Історія світової та української культури: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. – К., 2010.

3. Історія української культури / Під заг. ред. І. Крип'якевича. – К., 1991 – 1993.
4. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд . Б . І Білик, Ю . А. Горбань, Я . С. Калакура та ін. – К., 2000.
5. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб. для студ . вищ. навч. закл. / С . М. Клапчук, В . Ф. Остафійчук, Б . І. Білик. – К., 2002.
6. Кашуба М. В. Історія української культури: Курс лекцій. – Л., 2011.
7. Климова Л. В. Художня культура. Підруч. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 160с.
8. Культура і побут населення України: Навч. посіб. / Під ред . В . І. Наулко, Л Ф. Артюх. – К., 1993.
9. Культура українського народу: Навч. посіб. / В . М. Русанівський , Г . Д. Вервес, М . В. Гончаренко. – К., 1994.
10. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст.: Навч . посіб. / Під. ред. Л . І. Кормича, В . В. Багацького. – Х., 2003.
11. Матвєєва Л. Л. Культурологія: курс лекцій: Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. – 512с.
12. Попович М . В. Нарис історії культури України. – К.,1998.
13. Українська культура: Лекції / За ред. Д. Антоновича. – К., 1993.
14. Фареній І . А . Історія української культури з найдавніших часів до кінця Х VIII століття: Короткий курс лекцій для студентів заочної форми навчання. – Черкаси, 2012. – 155 с.
15. Шейко В . М., Білоцерківський В . Я. Історія української культури: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., 2011.

Допоміжна література

1. Балушок В. Українська етнічна спільнота: етногенез, історія, етнімія /В. Балушок. – Біла Церква, 2008.
2. Баран В. Д. Давні слов'яни / В. Д. Баран. – К., 1998.
3. Бичко А.К. Феномен української інтелігенції. Спроба екзистенціального дослідження / А.К. Бичко, І.В. Бичко. – Дрогобич, 1997.
4. Білецький П. О. Нариси з історії українського мистецтва. Українське мистецтво другої половини XVII-XVIII ст. / П. О. Білецький. – К., 1981.
5. Булашев Г. О. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях / Г. О. Булашев. – К., 1992.
6. Бунятян К. П. Давнє населення України : навч. посіб. / К. П. Бунятян. –К., 2003.
7. Вандишева-Ребро Н.В. Актуальні проблеми сучасної естетики. Постмодернізм : метод. посіб / Н.В. Вандишева-Ребро. – Суми, 2007.

8. Вічний як народ: сторінки до біографії Т.Г. Шевченка : навч. посіб. / упоряд. О.І. Руденко, Н.Б. Петренко. – К., 1998.
9. Грабович Г. Шевченко як міфотворець: Семантика символів у творчості поета / Г. Грабович. – К., 1991.
10. Давньоруські любовудри / В. Горський, О. Вдовина, Ю. Завгородній, О. Киричок. – К., 2004.
11. Жак Ле Гофф. Середньовічна уява / Жак Ле Гофф. – Львів, 2007.
12. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст: Франківський період / О.С. Забужко. – К., 1993.
13. Забужко О. Шевченків міф України / О. Забужко. – К., 1997.
14. Запаско Я. Мистецька спадщина Івана Федорова / Я. Запаско. – Львів, 1974.
15. Имена и лица : Самые знаменитые харьковчане : справочное издание /
16. гл. ред. В. М. Губин. – Х., 2008.
17. Історія української культури : у 5 т. / Ю.С. Асєєв, В.Д. Баран, І.А. Баранов та ін., голов. ред. П.П. Толочко. – К., 2001. – Т. 1. Історія культури давнього населення України. Т. 2. Українська культура XIII – першої половини XVII століть.
18. Кас'янов Г.В. Українська інтелігенція на рубежі XIX-XX ст. :соціально-політичний портрет / Г.В. Кас'янов. – К., 1995.
19. Коновець О.Ф. Просвітницький рух на Україні: XIX – перша третина XX ст. / О.Ф. Коновець. – К., 1992.
20. Костомаров М. І. Слов'янська міфологія : Вибрані праці з фольклористики й літературознавства / М. І. Костомаров. – К., 1994.
21. Лейбфрейд А. Ю. Харьков. От крепости до столицы : заметки о старом городе / А. Ю. Лейбфрейд, Ю. Ю. Полякова. – Х., 2004.
22. Макаров А. Світло українського бароко / А. Макаров. – К., 1994.
23. Маслійчук В. Слобідська Україна / В. Маслійчук. – К., 2008.
24. Морфологія культури : тезаурус / за заг. ред. В. О. Лозового. – Х., 2007.
25. Овсійчук В. А. Українське мистецтво XVI – перш. пол. XVII ст. Гуманістичні та визвольні ідеї / В. А. Овсійчук. – К., 1985.
26. Попович М. В. Мироззрение древних славян / М.В. Попович. – К., 1985.
27. Русина О. В. Україна під татарами і Литвою / О.В. Русина. – К., 1998.
28. Савицкая Л.Л. На пути обновления. Искусство Украины в 1890-1910-е гг. / Л.Л. Савицкая. – Х., 2006.

29. Савицкая Л.Л. Художественная культура Украины. Вторая половина XIX – начало XX вв. : консп. лекции / Л.Л. Савицкая. – Х., 2005.
30. Савчук Б. Українська етнологія: навч. посібник / Б. Савчук. – Івано-Франківськ, 2004.
31. Толочко О. П. Київська Русь / О. П. Толочко, П. П. Толочко. – К., 1998.
32. Толочко П. П. Давня історія України : навч. посіб. / П. П. Толочко, Д. Н. Козак, С. Д. Крижицький. – К. 1994.
33. Українські гуманісти епохи Відродження. Антологія. Частини 1, 2. – К., 1995.
34. Українці : народні вірування, повір'я, демонологія / за заг. ред. А. П. Пономарьова. – К., 1992.
35. Хоткевич Г. М. Григорій Савич Сковорода (український філософ) : Короткий його життєпис і вибрані місця з творів та листів : З нагоди 125-літньої річниці з дня смерті / Г. М. Хоткевич. – Х., 1997.
36. Художня культура Слобідської України : навч. посіб. / Н.Г. Межова, О. В. Сердюк, О. В. Шило та ін. – Х., 1995.
37. Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI – XVIII століть : у 2-х кн. / В. Шевчук. – К., 2004. – Кн. 1: Ренесанс. Раннє бароко.
38. Шевчук В. Муза Роксоланська: Українська література XVI–XVIII століть : у 2-х кн. / В. Шевчук. – К., 2005. – Кн. 2: Розвинене бароко. Пізнє бароко.
39. Шейко В.М. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина XIX – початок XXI ст.) / В.М. Шейко, Ю.П. Богуцький. – К., 2005.
40. Яворницький Д. І. Історія запорозьких козаків : у 3 т. / Д. І. Яворницький. – К., 1990.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

(перелік інформаційних ресурсів)

1. Моя Україна. Культура // <http://mojaukraina.io.ua/s108554/kultura>
2. Культура України. Електронна Бібліотека // <http://elib.nplu.org/>
3. Культура. Міністерство культури України. Національне газетно-журнальне видавництво // <http://cultua.media/>
4. Український світ // <https://www.facebook.com/UKRSVIT>
5. Енциклопедія українознавства // <http://diasporiana.org.ua>
6. Навчальні матеріали онлайн. Культурологія // <http://pidruchniki.com/kulturologiya/>
7. Історія української культури. Ізборник // <http://litopys.org.ua/istkult/ikult.htm>
8. Конспект лекцій з історії та культури України // http://studies.in.ua/istorijata-kultura-ukrainy-lekci.html_